

tecii (M. Costin); *Bibliografia – instrument de informație și căutare rapidă a cărții, Instruire privind căutarea independentă a informației în catalogul tradițional și cel electronic, în fișiere și mape tematice* („O. Ghibu”); *Dicționare și ghiduri de cultură, Istoria cărții și a tiparului* („A. Mickiewicz”); *Edițiile de referință ca sursă de informare, Surse moderne de informare* („Ovidius”); *Bibliografia – ghid în selectarea surselor informaționale, Indicii auxiliari ai edițiilor enciclopedice* („Ștefan cel Mare”) ș.a.

Analizând informațiile prezentate de bibliotecă, constatăm faptul că activitățile bibliografice s-au axat, în primul rând, pe munca cu cartea, cu fondul informativ al bibliotecii, o atenție deosebită fiind acordată istoriei cărții și apariției bibliografiei. Generalizând, se poate afirma că a predominat forma tradițională de formare a cunoștințelor bibliografice, formă care și în prezent are un rol important în promovarea cărții. Actualmente este important ca lecțiile bibliografice să poarte un caracter instructiv evidențiat, având drept scop însușirea cunoștințelor informațional-bibliografice, care ar oferi posibilitatea de a

efectua o activitate informațională de sine stătătoare.

Noile tehnologii informaționale permit dezvoltarea și perfectarea metodelor de prezentare a informației. Site-ul Bibliotecii „B.P. Hasdeu” oferă utilizatorului un număr mare de resurse și servicii informaționale, care trebuie aduse la cunoștința lui, folosite și promovate, aceasta fiind una din responsabilitățile bibliografilor și bibliotecarilor. E de menționat faptul că acestui domeniu i s-a acordat puțină atenție în cadrul desfășurării Zilei Bibliografiei, dar sperăm că acest punct va fi realizat pe parcursul anului curent.

În concluzie, atragem atenția: cultura informațională a cititorului și cultura lecturii nu pot fi formate într-o singură zi (de exemplu, în Ziua Bibliografiei). Acest lucru se poate realiza prin activitatea zilnică a bibliotecarului, care educă cultura informațională a utilizatorilor, contactând direct cu ei în momentul deservirii informativ-bibliografice și luând în considerație scopurile lecturii, deprinderile bibliografice ale cititorilor și experiența personală de muncă cu cartea.

ACTIVITATEA EXTRAMUROS – STIMULARE, CULTIVARE, ASCENSIUNE

*Iuliana GUZUN,
bibliotecară, BP „Târgu-Mureș”*

Literatura este sfera spirituală al cărei mijloc de expresie este cuvântul. Iar „*cuvântul este expresia vie a sufletului, el iese din suflet așa cum iese apa din izvor*” (H. Lacordaire). Prin cuvinte oamenii își comunică idei, sentimente, informații și un extaz în fața binelui, frumosului și adevărului, care nu-ți îngăduie să taci. Acest extaz îl găsim și în basmele, poveștile populare și culte, care constituie o filă de aur în cartea civilizației omenirii. Fără ele copilul n-ar putea

învăța Binele și Frumosul, Dreptatea și Armonia. Dacă crezi în miracole, ele se vor împlini, dacă crezi în povești, ele vor deveni realități, vor prinde aripi aducând cu sine o lume perfectă.

O lume mai bună pentru micuți tinde să creeze Biblioteca „Târgu-Mureș”, care organizează călătoriile în lumea basmelor, prin intermediul programului pentru copii „Ora poveștilor”.

Acest program se organizează atât ca serviciu extramuros în instituțiile preșcolare, cât și în incinta bibliotecii. Astfel, entuziasmați, au putut călători în lumea poveștilor și copiii de la instituțiile preșcolare nr. 100 „Îngerașul” și nr. 108 „Mărțișor”.

Pentru a nu trece cu vederea un fapt important în viața bibliotecilor, vom remarca valoarea activităților extramuros, despre care menționa și dr. conf. univ. Lidia Kulikovski, director general al BM „B.P. Hasdeu”. În acest sens misiunea serviciilor extramuros, relevată de dna L. Kulikovski, constă în furnizarea de materiale recreative, educaționale, culturale către persoanele care din diverse motive nu pot utiliza serviciile intramurale, clasice ale bibliotecii.

Drept obiective ale activităților extramuros sînt implementarea, menținerea și dezvoltarea unor servicii distribuite suficient de echitabil, pentru a fi accesibile tuturor, precum și dezvoltarea cooperării, parteneriatelor cu instituții și organizații comunitare prestatoare de servicii pentru asigurarea unei coordonări și a eficienței activităților extramuros, de asemenea cimentarea relației dintre bibliotecă și comunitate.

Cu blîndă atitudine, efort și străduință, biblioteca noastră reușește să realizeze aceste obiective, să sensibilizeze suflete, multe suflete, să entuziasmeze cititorii și să satisfacă necesitățile și dorințele lor.

Cu ingeniozitate și inovație, alături de „Ora poveștilor”, organizăm și alte activități extramuros cu genericul „Biblioteca vine la tine”.

Astfel, mergem în vizită la școală, suntem

oaspeți bineveniți și ai elevilor din clasele primare. Pentru ei am organizat „Biblioteca clasei”: un bibliotecar, sau de cele mai multe ori un voluntar din clasă, împrumută un set de cărți, pe care le propune spre lectură colegilor. Atît pentru ei, cât și pentru micuții de la grădinițe prestăm și următoarele servicii:

- **noi apariții editoriale** – prezentarea cărților noi cu povești, poezii, ghicitori, diverse cărți cu ilustrații pentru micuți, enciclopedii și dicționare pentru copii. Au fost prezentate: serialul miniciclopedic pentru preșcolari cu genericul *Tata, mama, lumea-ntreagă la porțița mea dragă* (nouă serii); seria de cărți cu genericul *Bună ziua, lume, vreau să-ți spun pe nume!* (patru cărți) și colecția *Cărțile copilăriei: Hora luminilor*, carte despre prietenie și bună înțelegere; *Poenița copilăriei*; *Povești auzite de la bunicuța și Tărîmul literelor*;
- **prezentarea cărților jubiliare** – *Căluțul cocoșat* de P. Erșov, 175 ani de la publicare; *Cei trei mușchetari* de Alexandre Dumas, 165 ani de la publicare; *Crăiasa zăpezii* de H. Ch. Andersen, poveste ilustrată, 165 ani de la publicare;

Nemaipomenitul vrăjitor din Oz de L. Frank Baum, 110 ani de la publicare; *Cartea junglei* de Rudyard Kipling, 115 ani de la publicare; *Morcoveață* de Jules Renard, 115 ani de la publicare;

- **moment liric: Poezia – sărbătoarea sufletului.** Aici se lecturează poeziile de diferiți autori sau, la dorință, copiii singuri compun versuri. Cu ocazia unor sărbători se propun teme, cum ar fi: femeia (*Ziua internațională a femeii; Mărțișor, întâiul fior al primăverii*); umorul (*Ziua umorului*); sărbătorile de Paști (*Hristos a înviat*);
- **ora ghicitorilor: Ghicitori hazlii pentru voi copii!** Acestea au un important rol instructiv-didactic, ele activează copiii, dezvoltând logica și intuiția, de asemenea prin intermediul lor copiii asimilează foarte multă informație;
- **concursuri literare: Scena copiilor** – dramatizarea și înscenarea unor povești, precum: *Gogoșa, Scufița roșie, Ridichea, Ursul păcălit de vulpe; Tinere talente* – recital de poezie, cântece;
- **victorine literare:** să recunoască personajele, povestea, poezia după un singur fragment; să propună un alt sfârșit pentru povești, poezii; să recunoască poetul, scriitorul ș.a.m.d.

Pentru „Ora poveștilor” se selectează basme mai puțin cunoscute copiilor și se fac lecturi cu voce tare, urmate de alte activități. De exemplu, după lectura poveștii *Bobocelul cel urît* de Hans Ch. Andersen, copiilor li s-a propus să redea conținutul prin desen, iar după ce au citit alte povești – prin joc, dans, dramatizare sau povestire. Cuvintele necunoscute din text, cum ar fi: *grai, pîrg, stoguri, slut, stol* etc. au fost explicate copiilor de către bibliotecar cu ajutorul dicționarului – cartea care știe totul.

Alte basme și povești lecturate copiilor sunt scrierile unor celebri autori de

basme, atât autohtoni, cât și universal: Frații Grimm (*Frumoasa din pădurea adormită, Magul și maestrul, Bufnița, Frățior și surioară*), Ch. Perrault (*Cenușăreasa*), M. Eminescu (*Făt-Frumos din lacrimă*), Iulia Hasdeu (*Prințesa Fluture*), I. Druță (*Balada celor cinci motănași*), I. Creangă (*Povestea lui Harap-Alb*).

Acest miraculos program cultivă copiilor dragostea pentru carte, formează deprinderi de lectură, familiarizează copiii de vîrstă preșcolară cu cele mai interesante și mai frumoase povești din literatura națională și cea universală. Pentru a-i stimula, pentru a-i ajuta să înțeleagă mai bine conținutul și personajele basmelor îndrăgite se organizează înscenări ale unor povești. Aceste activități decurg într-un mod firesc și atractiv. Copiii sînt foarte ingenioși, prietenoși, sinceri și dispuși să învețe, să cunoască. Iar noi, bibliotecarii, trebuie să profităm de această deschidere a lor pentru cunoaștere și să-i încurajăm spre a păși cu succes pe tărîmul cărții și al creației. La organizarea acestor mici spectacole ne ajută și educatorii, care pregătesc decorul, costumele pentru micii actori.

Astfel, cu un succes deosebit s-a soldat dramatizarea poveștii populare *Căsuța iepurașului*.

Drept obiective ne-am propus ca picii:

- să-și formeze priceperi elementare de analiză și sinteză a operei literare;
- să-și dezvolte perceperea artistică și abilități de receptare a textului;
- să-și activeze vorbirea, să-și extindă vocabularul activ;
- să perceapă semnificația emotivă a poveștii, să reacționeze adecvat la mesajul ei;
- să poată da răspunsuri la întrebările puse de bibliotecar în baza poveștii;
- să reproducă pe roluri dialogurile din poveste, imitînd vocea personajelor;
- să denumească personajele poveștii cunoscute;

- să trăiască împreună cu personajele evenimentele și emoțiile descrise.

Activitatea a început cu un moment de surpriză pentru micuți. În urma unei bății la ușă a apărut Urechilă cu o pungă în care se aflau recuzitele teatrului de masă *Căsuța iepurașului*. Urechilă i-a salutat pe copii, propunându-le să pună în scenă o aventură ce i s-a întâmplat lui nu demult.

După ce a fost înscenată povestea, bibliotecara a pus câteva întrebări pe marginea acestora, spre exemplu: *Despre cine se vorbește în poveste?; Ce se spune despre eroii ei?; Cu cine s-a întâlnit iepurele?; Cine a reușit să-i întoarcă casa iepurașului? ș.a.* Pentru a se relaxa un pic, copiii au imitat mersul vulpii, iepurelui, ursului, cocoșului în acompaniamentul muzicii. Cu deosebită plăcere și amuzament au încercat și ei să reproducă prin dramatizare conținutul acestei povești, au încercat și au reușit să redea dialogurile din poveste, imitând vocea personajelor.

Pentru a capta atenția copiilor și a-i ajuta să se concentreze, înainte de activitate li se prezintă mai întâi cartea: pentru ei contează mult aspectul grafic, imaginile și desenele pe care le are.

În urma lecturii, copiii își formează abilități de comunicare, învață de la personaje ce este prietenia, își exprimă propriile

opinii, gânduri, sentimente în legătură cu acțiunile și faptele personajelor.

Lectura este o activitate importantă pentru dezvoltarea creativității și sporirea nivelului de cunoaștere. De fapt, stimularea lecturii este unul dintre cele mai simple moduri de a îmbogăți spiritul și mintea copilului, de a-l face mai creativ.

Într-un fel sau altul, programul pentru copii „Ora poveștilor” este unul binevenit și interesant, care activează copiii, influențând dezvoltarea personalității lor. Posedă posibilități vaste de educație și instruire, contribuind la formarea concepției copiilor despre lume, despre valorile umane, îi ajută să perceapă viața naturii și a societății.

Axându-ne pe concepția dnei dr. conf. univ. Lidia Kulikovski, că „*programele extramuros nu au șanse de izbândă decât dacă bibliotecarii și bibliotecile activează cu convingerea clară a importanței lor la toate nivelurile de decizie și de execuție*”, am reușit să invităm la bibliotecă și să atragem la lectură circa 600 preșcolari și elevi ai claselor primare, interesați și ei mai mult de calculator decât de carte, dar care și-au revizuit atitudinea față de aceasta datorită colecției impresionante, frumos și viu ilustrată, grație literaturii de referință și din variate domenii.

BIBLIOTECARII – PROMOTORI AI ACCESULUI LA INFORMAȚIE

*Mariana HARJEVSCHI,
coordonator, eIFL-IP Modova, director proiect*

La sfârșitul lunii aprilie a.c., 48 de membri ai Consorțiului eIFL.net au participat la cea de-a 2-a ediție a Conferinței Globale organizate de eIFL-IP la Istanbul (Turcia), pentru a obține cunoștințe în domeniul

dreptului de autor, politici de acces la conținutul electronic; să afle care sunt excepțiile și limitările fundamentate în legislația internațională și să împărtășească experiența națională privind promovarea acce-